

Den lilla Läsguiden

Den lilla planetskötaren baseras på faktiska idéer och experiment för att fixa klimatet. Fantasifulla maskiner ska stoppa solstrålar och suga upp koldioxid. På vuxenspråk kallas det för geoingenjörskonst eller klimatmanipulation. Bilderboken kan ge ett barnperspektiv på det genom högläsning och samtal. Nyfikna vuxna kan få angelägna svar från barn, med frågor som:

- Har du hört att jorden håller på att bli varmare? Vad kan hända då?
- Vad är på riktigt och vad är låtsas i berättelsen?
- Vilken sida i bilderboken skulle du helst vara i? Varför då?
- Vad känner barnet på sidorna? Har du känt så någon gång? Det har jag med.
- Vem är den lilla planetskötaren?
- Vad gör djuren på bilderna?
- Varför är maskinerna där?
- Vem bestämmer över naturen?
- Vad gillar du att göra utomhus? Ska vi göra det ihop?
- Vad kan vi göra tillsammans för att jorden ska må bra? Bra idé. Då gör vi det.

Kubilius
Förlag

Förläggaren Moa Wall Kubilius, illustratören Heidi Kosenius
& författaren Hanna Mi Jakobson med den lilla planetskötaren.

Till dom vuxna

Vi har frågat en psykolog hur man kan prata med barn om klimatet. Hon säger att det är viktigt för alla åldrar. För de mindre barnen kan högläsningen ge en trygg och lugn stund att göra det. Prata om det som syns på bilderna, svara på frågor om det som händer i berättelsen och ta hand om känslorna som kan komma under läsningen. Barnen växer upp i en osäker värld, vilket några redan märker av. Att prata om det gynnar deras känslöshantering, krisförberedelse och påverkanskraft. Och det allra bästa är att lära ut samarbete och att vi ska klara det här tillsammans.

- **Barn behöver träna** på att hantera känslor och osäkerhet. Vad dom än känner när ni läser är det bra att bekräfta och validera det. Även obehagliga känslor behöver normaliseras. Genom att se på planetskötarens ansiktsuttryck och kroppsspråk i bilderna, kan både barnet och du som vuxen sätta ord på egna känslor.
- **Svara på barnets frågor** under eller efter läsningen och försök förklara på ett sätt som passar personligheten och åldern. Läs gärna på om växthuseffekten och omställningsarbetet.
- **Ge inga försäkringar** om att allt kommer att lösas sig. Var ärlig, men ge inte mer information än barnet kan hantera. I stället för att nämna risken för svält, kan man säga att vi nog inte kommer kunna äta allt som vi äter idag. Slå upp sidan där planetskötaren pratar om mat och säg att vi kanske bara kommer äta det som finns i närområdet. Vad blir det för grödor då och kan vi odla några själva eller ihop med andra?
- **Ett budskap i boken** är att klimatförändringarna inte är barnens fel och inte heller deras ansvar. Därför är det bra att visa hur vuxna agerar gemensamt, för att få naturen att må bättre och luften att bli friskare. Så följ med andra på en klimatomdemonstration, ta med barnet på ett föreningsmöte, samlas för en skräpplockardag eller gör något annat ihop. Guida in barn i det kollektiva i stället för det individualistiska, så att ingen tar på sig skulden själv.
- **För små barn** är det viktiga inte att minska sina egna koldioxidavtryck, utan snarare att få uppleva att det händer grejer när vi går samman. Vad kan göras i kompisgänget, grannområdet eller förskolan? Stötta barnets egna idéer. Andra roliga förslag kan vara insamlingskalas, arbetslag, lagningsjunta, klädbytardag eller gemensam sagostund.
- **Läs fler böcker** om naturen, djuren och jorden. Ta med berättelserna och kunskaperna ut, för att uppleva det ni läst. Hitta exempel på hur allt hänger ihop. Att vara i natur eller att möta djur ökar chansen att vi bryr oss. Det kan även leda till ett engagemang för miljön och klimatet. Så att fler barn och vuxna blir planetskötare.

“Bilderböcker är ett väldigt fint verktyg för att prata om det här som kan kännas svårt. Man har en historia och bilder att bygga samtalet kring.”
/Kata Nylén

